

Ulloq: 9. februar 2026
Allaffik: Nordatlantkontoret
Suliarinn.: Christine Elbrønd Kuus
Suliap nr.: 2025-01159
Dok.: 3921994

EQIKKAANEQ

Kalaallit Nunaanut aamma Kalaallit Nunaannit tunniussineq pillugu inatsisit pillugu siunnersuut.

Inatsisissatut siunnersuut naalakkersuisut aamma Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat danskit Kalaallit Nunaanni akisussaaffeqarfiisa ineriartortinneqarnerannut atatillugu suliarineqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummut pingaarnertut siunertaavoq Kalaallit Nunaannut tunniussineq pillugu inatsimmik nutaamik atuutilersitsitsinissaq, taamaalilluni danskit aaqquissuusaanerannut assingusumik Kalaallit Nunaannut ullumimut naleqquttumik atulersitsisoqassammat.

Nunanut inatsisip avataaniittunut Kalaallit Nunaannit inatsisinik unioqqutitsisimasunik tunniussineq pillugu malittarisassat maannakkut malittarisaliunneqarsimapput inatsisinik unioqqutitsisimasunik tunniussineq inatsimmi 249-mi 9. juni 1967-imeersumi, taanna Danmarkimut 2020-mi atorunnaarsinneqarpoq aamma Danmarkimit Danmarkimullu tunniussineq inatsimmik lov nr. 117, 11. februar 2020-meersumit taarserneqarluni. Inatsisinik unioqqutitsisimasunik tunniussineq pillugu inatsisip 1967-imili atulersinneqarneranili Kalaallit Nunaannut ataasiaannarluni inatsimmik allannguisoqarsimavoq, inatsillu ullumimut naleqqukkunnaarsimasoq nalilerneqarpoq. Tamana tunuliaqutaralugu inatsisinik unioqqutitsisimasunik tunniussineq inatsisip nr. 249, 9. juni 1967-imeersup atorunnaarsinneqarnissaa aamma Kalaallit Nunaannut

aamma Kalaallit Nunaannit inatsisinik unioqqutitsisimasunik tunniussineq pillugu inatsimmik taarserneqarnissaa siunniunneqarpoq.

Nunanut Avannarlernut Kalaallit Nunaannit inatsisinik unioqqutitsisimasunik tunniussineq pillugu malittarisassat maannakkut malittarisassaqarput, inatsisinik unioqqutitsisimasunik Finlandimut, Islandimut, Norgemut aamma Sverigemut tunniussineq pillugu inatsimmi nr. 27, 3. februar 1960-meersumi (Nunani avannarlerni tunniussineq pillugu inatsit). Inatsit taanna Danmarkimut 2007-imi atorunnaarsinneqarpoq Danmarkip nunat avannarliit akornanni pissutsit pineqaatissiissutaasinnaasut pillugit tunniussisoqartarnek pillugu isumaqatigiissummut ilanngunnissaa siunertaralugu (nunani avannarlerni tunniussisoqarsinnaaneq pillugu isumaqatigiissut). Tamanna tunuliaqutaralugu inatsisissatut siunnersuutikkut siunniunneqarpoq, nunani avannarlerni tunniussineq pillugu inatsit atorunnaarsinneqassasoq aamma Kalaallit Nunaannut aamma Kalaallit Nunaannit inatsisinik unioqqutitsisimasunik tunniussineq pillugu inatsimmik taarserneqarnissaa siunniunneqarpoq.

Kalaallit Nunaannut aamma Kalaallit Nunaannit inatsisinik unioqqutitsisimasunik tunniussineq pillugu inatsimmut ilaatigut siunertaavoq, EU-mi nunanut ilaasortanut aamma nunanut avannarlernut, tunniussinissamut Kalaallit Nunaannut inatsisitigut tunngavissaqalersitsinissaq, Europamiut parnaarusseqqussutaat pillugu EU-p Siunnersuisartoqatigiivisa naalagaaffinnut ilaasortanut inatsisitigut malittarisassanik aalajangiinermut sakkuannik 2002/584/RIA 13. juni 2002-meersumik (»Europamiut naalagaaffinnut ilaasortanut inatsisitigut malittarisassanik aalajangiinermut sakkuat«) aamma nunat avannarliit akornanni pissutsit pineqaatissiissutaasinnaasut pillugit tunniussineq pillugu isumaqatigiissutaannik 15. december 2005-meersumik (nunani avannarlerni tunniussinissaq pillugu isumaqatigiissut) tunngavilimmik, piffissami maannakkut Kalaallit Nunaat taakkununnga pisussaaffeqanngikkaluarpalluunniit imaluunniit EU-mi inatsisinut pissutsinit illersorneqarsinnaanngikkaluarpalluunniit.

Inatsisissatut siunnersuummi pingaarnertut immikkoortut ataani nassuiarneqarput.

Inatsisissatut siunnersuut ilaatigut ima siunnersuummik imaqarpoq, tunniussinissaq pillugu aalajangiineq unnerluussisussaaitap

qinnuteqarnerata kingorna aalajangerneqartassasoq, taamaalillunilu justitsministeri, Kalaallit Nunaannit tunniussisoqarsinnaaneq pillugu sulianik aalajangiisinnaajunnaassaaq. Tamatuma kinguneratut, eqqartuussisoq Kalaallit Nunaannit tunniussineq pillugu suliani siunissami naggataarutaasumik aalajangiisalissaaq.

Inatsisissatut siunnersuutip aammattaaq imaraa, Kalaallit Nunaannit Nunani Avannarlerni naalagaaffinnut imaluunniit EU-mut naalagaaffinnut ilaasortanut tunniussinermut suleriaatsimik pisariitsumik atulersitsisoqarnissaa. Tamatumunnga kingunerussaaq, akuerseqatigiinneq pillugu tunngavik sumiiffimmi tunniussivimmi ingerlanneqarsinnaassasoq. Tamanna ilaatigut isumaqarpoq, Nunani Avannarlerni naalagaaffik imaluunniit EU-mi naalagaaffik inummik pillagassanngortitsiniarluni imaluunniit eqqartuussummik naammassinnitsitsinissaq siunertaralugu tunniunneqarnissaanik qinnuiginnippat, taava Kalaallit Nunaata qinnuteqarneq akuerissavaa, Europamiut naalagaaffinnut ilaasortanut inatsisitigut malittarisassanik aalajangiinermut sakkuanni imaluunniit nunani avannarlerni tunniussisoqarsinnaaneq pillugu isumaqatigiisummi itigartitsinissamut tunngavissaqanngippat. Inatsisissatut siunnersuummi siunniunneqarpoq, Kalaallit Nunaata Europamiut naalagaaffinnut ilaasortanut inatsisitigut malittarisassanik aalajangiinermut sakkuanni aamma nunani avannarlerni tunniussisoqarsinnaaneq pillugu isumaqatigiisummi tunngavissanik malittarinninnissaa, Kalaallit Nunaat piffissami maannakkut Europamiut naalagaaffinnut ilaasortanut inatsisitigut malittarisassanik aalajangiinermut sakkuannut imaluunniit nunani avannarlerni tunniussisoqarsinnaaneq pillugu isumaqatigiisummut isumaqatigiissutitigut pisussaaffeqanngikkaluarpalluunniit.

Inatsisissatut siunnersuut Kalaallit Nunaannut tunniussinissamut malittarisassanik atulersitsisoqarnissaanik aammattaaq siunnersuutitaqarpoq. Inummik Kalaallit Nunaannut tunniussineq kalaallit inatsisaanni immikkut malittarisaliunneqarsimanngilaq. Taamaattumik inatsisissatut siunnersuummi siunnersuutigineqarpoq, Kalaallit Nunaannut tunniussinissamut qinnuteqaammut piumasaqaatit, matumani sulianik taamaattunik suliarinninnissamut malittarisassat, aalajangersarneqassasut.

Inatsisissatut siunnersuut tamatuma saniatigut siunnersuuteqarpoq, Kalaallit Nunaannut aamma Kalaallit Nunaannit tunniussineq pillugu inatsit Naalagaaffeqatigiit iluani tunniussinernut atuutinngitsoq erseqqissarneqassasoq. Taama erseqqissaaneq Danmarkimut aamma

Danmarkimit tunniussisinnaatitaaneq pillugu inatsimmi aamma ingerlanneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Tamatuma kinguneratut, erseqqissarneqassaaq, Naalagaaffeqatigiit iluanni pineqaatissiinermut suliami/pinerlussimaneq pillugu suliami unnerluutigisaasimasunik imaluunniit unnerluutigisassanngortinneqarsimasunik inunnik nuussineq, kalaallit imaluunniit danskit tunniussisinnaatitaaneq pillugu inatsisaanni tunniussinertut isigineqassanngitsoq. Taarsiullugu naatsorsuutigineqassaaq – soorlu taamaaliortoqartuaannarsimasoq – nunat akornanni apeqqutit taamaattut tunniussinermut atatillugu pilersinnaasut, politeeqarfiit attuumassutillit akornanni suleqatigiinnermi aaqqinneqarumaartut.

Inatsisissatut siunnersuutip aammattaaq imaraa, nunani avannarlerni isumaqatigiissutip Kalaallit Nunaanni atuutilersinneqarnissaanut pisariaqartinneqartunik nalilerneqartumik allannguisoqassasoq siunnersuutiniq imaqarpoq, tamanna kissaatigineqassappat. Ilaatigut tamatuma kingunerissavaa, maannakkut nunani avannarlerni tunniussineq pillugu inatsit atuuttoq, ”ima-aaqqissuussisoqarsinnaasoq” tunngavigalugu suliarineqarsimasoq, atorunnaarsinneqassasoq aamma inatsisissatut siunnersuummi malittarisassanik siunnersuutigineqartunik taarserneqassasoq. Tamanna isumaqassaaq, Kalaallit Nunaat isumaqatigiissummut ilanngussinnaasoq, tamanna Kalaallit Nunaata kissaatigippagu, tassa inatsisissatut siunnersuummi malittarisassatut siunnersuutigineqartut pisariitsumik sunniuteqarluarnerusumillu suleriaaseqartoqarnissaanik kaammattuimmata, taamaalilluni akuerseqatigiinnissamut tunngavik malinneqarluni.

Naggataagut inatsisissatut siunnersuut siunnersuummik imaqarpoq, inuit tamarmik pinngitsaalineqarlutik tammarsinnaanerannut illersuinermut isumaqatigiissutip Kalaallit Nunaannut atuutilernissaa pillugu allannguutissat pisariaqartinneqartut suliarineqassasut. Tamatuma ilaatigut kingunerissavaa, pinngitsaalineqarlutik tammarsinnaassutaasut pinerluuteqarnerit politikkikkut inatsimmik unioqqutitsinertut isigineqassanngitsut imaluunniit politikkikkut tunngaveqartumik isumassarsititsissutitut isigineqassanngitsut. Tamanna isumaqarpoq, pinngitsaalineqarluni tammarsinnaassutaasumik pinerluuteqarneq politikkikkut inatsimmik unioqqutitsinertut isigineqartoq innersuussutigalugu tunniussinissamik qinnuteqarneq itigartinneqarsinnaanngitsoq.

Inatsisissatut siunnersuummi pingaarnertut immikkoortui ataani allassimapput.

Inatsisissatut siunnersuummi *siullertut* siunnersuutigineqarpoq, inatsisip atuuffia tunniussineq pillugu inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu annertusineqassasoq, taamaalilluni inatsit siunissami aammattaaq Kalaallit Nunaannut tunniussisoqarnissaanik qinnuteqaatinut atorneqarsinnaasunngorlugu. Tamatuma kinguneratut, inuit, Kalaallit Nunaanni imaluunniit nunani allani pinerlussimasutut unnerluutigisaasimasut, unnerluutigisassanngortinneqarsimasut imaluunniit eqqartuunneqarsimasut, Kalaallit Nunaannut aamma Kalaallit Nunaannit inatsisinik unioqqutitsisimasunik tunniussineq tunniussineq pillugu inatsit malillugu Kalaallit Nunaannut imaluunniit Kalaallit Nunaannit tunniunneqarsinnaapput.

Inatsisissatut siunnersuummi *aappaasaattut* siunnersuutigineqarpoq – manna tikillugu inatsimmi atuuttutut – Kalallit Nunaannit nunanut allanut tunniussisinnaatitaanermut arlalinnik nalinginnaasumik piumasaqaatinik aalajangersaasoqassasoq. Nalinginnaasumik piumasaqaatit Kalaallit Nunaannit tunniussineq pillugu sulianut tamanut atuutissapput. Taakkununga ilaassapput ilaatigut, pineqartoq pinerluuteqarnermi nalaani pillaatissinneqarsinnaanermut ukiuisa ammut killingata ataaniinnerat pissutigalugu tunniussisoqarsinnaanngitsoq, malersorneqarsinnaanermut navianaateqartoqartillugu tunniussinissamut inerteqqut annertusineqassasoq, taamaalilluni tamatuma kingorna aammattaaq pineqartoq tunniunneqarnermi kingorna naalliutsitaanissaminut imaluunniit asseqanngitsumik naalliutsinneqarnissamut imaluunniit nikassarneqarluni pineqarnissamut imaluunniit pillarneqarnissaanut navianaatinut tamanna inerteqqut atuutilersillugu, soorlu aamma tamanna erseqqissarneqassasoq, tunniussisoqarsinnaanngitsoq, tamanna Kalaallit Nunaata nunanut allanut pisussaaffiinit akerliuppat. Piumasaqaatinut ilaapputtaaq, maannakkut aaqqissuussaaneq, danskit innuttai taamaallaat nunanut avannarlernut allanut tunniunneqarsinnaallutik, annertusineqassasoq, taamaalilluni danskit innuttaasut naalagaaffinnut allanut aammattaaq tunniunneqarsinnaalersillugit pisuni inatsimmik unioqqutitsinerit eqqartuussutigisassanngortinneqarnissaat anguniarlugu, danskit innuttaasut tunniunneqarsinnaaneranut illersuinissamik soqutigittarneq tunuartertariaqalerluni. Naggataagut tunniussisoqarnissap kinguartinneqarnissaa pillugu malittarisassanik aalajangersaasoqassaaq, Kalaallit Nunaanni eqqartuussisulersuussinissaq imaluunniit

pineqaatissiissutip naammassinissaa siunertaralugu, tamassumalu kinguneratut utaqqiisaagallartumik naalagaaffimmut allamut tunniussisoqarsinnaanermik tamanna periarfissiivoq, kisianni Kalaallit Nunaannut utertitsinissamut piumasaqaat aatsaat piviusunngortinneqarsinnaappat.

Tamatuma saniatigut nalinginnaasumik piumasaqaatit aaqqissuussaanermik pioreersumik ingerlatitseqqiinerussapput, taamaattumillu marloqiusamik pillagassanngortitsilluni eqqartuussinissamut sulii inerteqquteqassaaq aamma Kalaallit Nunaanni inatsisit atortuutitaaffiat pillugu piumasaqartoqassalluni.

Pingajuattut siunnersuutigineqarpoq, Kalaallit Nunaannit nunanut avannarlernut tunniussinermut malittarisassanik aalajangersaasoqarnissaa. Soorlu aallaqqaataani allaaserineqartutut nunanut avannarlernut tunniussinissamut malittarisassat ullumikkut nunani avannarlerni tunniussisinnaatitaaneq pillugu inatsimmi malittarisaliuunneqarsimapput, taannalu inatsisissatut siunnersuummi atorunnaarsinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Tamatuma kinguneratut siunnersuutigineqarpoq, Kalaallit Nunaannut aamma Kalaallit Nunaannit tunniussineq pillugu inatsimmi malittarisaliortoqassasoq, taakkulu kingornatigut Kalaallit Nunaannit nunanut avannarlernut allanut tunniussinerit malittarisaassapput. Tamatuma pingaarnertut kingunerissavaa

– nunani avannarlerni tunniussisinnaatitaaneq pillugu inatsimmut allaanerussuteqarluni – tamatuma kingorna Kalaallit Nunaannit nunanut avannarlernut allanut tunniussisoqarsinnaasoq eqqartuussisulersuussinissaq imaluunniit pineqaatissiissutip naammassinissaa siunertaralugu nunanit avannarlernit parnaarusseqqussut tunngavigalugu. Tamatuma ilaatigut kingunerissavaa aaqqissuussisoqarneq, tamatumalu kingorna – tunniussinissamut nalinginnaasumik piumasaqaatit saniatigut – taamaallaat piumasaqaateqartoqassaaq, inatsimmik unioqqutitsineq, nunani avannarlerni parnaarusseqqussummut tunngaviusoq, parnaarussaanermik eqqartuussissutaasinnaasoq imaluunniit allamik namminersorsinnaanermik piiaaffigisaanermik pineqaatissiissutaasinnaasoq, eqqartuussisulersuussinissaq imaluunniit eqqartuussummik naammassinnitsitsinissaq siunertaralugu tunniussisoqarpat. Naggataagut attatiinnarneqarpoq, EU-mut ilaasumut naalagaaffimmut imaluunniit Nunat Avannarliit imaluunniit EU-p avataaniittumut naalagaaffimmut tunniusseqqittoqarsinnaanngitsoq, tunniusseqqittoqarsinnaavorli atuutsitsinnginnissamut pissutaasoq aalajangersagaq atuutinngippat.

Tamanna ilaatigut atuutissaaq, pineqartoq tunniunneqarsimasoq tunniusseqqittoqarnissaanut akuersisimappat, imaluunniit eqqartuussivik tunniusseqqittoqarnissanik akuersippat.

Sisamassaattut siunnersuutigineqarpoq, EU-mut ilaasortanut naalagaaffinnut tunniussinissamut suliat suliarineqartarnerisa piuminarsarnissaannik atulersitsisoqassasoq. Danmark eqqarsaatigalugu, EU-mut ilaasortanut naalagaaffinnut tunniussinissamut suliat suliarineqartarnerinik piuminarsaasarneq pillugu suleriaaseq, Europamiut parnaarusseqqussutaat pillugu Europamiut naalagaaffinnut ilaasortanut inatsisitigut malittarisassanik aalajangiinermut sakkuannik tunngaveqarpoq. Siunnersuutigineqarpoq, Kalaallit Nunaannut aaqqissuussaannermik atulersitsisoqassasoq, tunngavinnik assingusunik tunngavilimmik, tamatumalu kingunerissavaa, Kalaallit Nunaannit EU-mi naalagaaffimmut ilaasortamut tunniussisoqarnissaanik qinnuteqarnermik tunuliaqutaqarluni tunniussinerup pisinnaalernera, qinnuteqaat Europamiut parnaarusseqqussummut piumasaqaataannik piviusunngortitsisoq tunuliaqutaralugu. Ilaatigut tamatuma kingunerissavaa, aalajangersakkat siunnersuutigineqartut nammineq innuttanik aamma nunat allamiut akornanni immikkoortitsisinnaassannginnerat, soorlu aamma pillaanermi killiliussaqaassanngitsoq atuuttumik. Inatsimmik unioqqutitsisimanerup qanoq ittuussusaa pillugu malittarisassat tamatuma kingorna immikkoortissinnaassavaat, iliuuseq Europamiut parnaarusseqqussutaannut Europamiut naalagaaffinnut ilaasortanut inatsisitigut malittarisassanik aalajangiinermut sakkuanni artikel 2, imm. 2-mi tigusassat allattorsimaffianni ilaanersoq imaluunniit ilaannginnersoq. Tigusassat allattorsimaffiat pinerluutinik 32-nik erseqqissaavoq, matumani ilaatigut peqqarniisaarniarneq, inunnik niuerneq, inunnik anngiortumik nunap killingatigoortitsineq, sioorasaarilluni akilersuisitsineq kiisalu umiarsuarnik timmisartunillu tiguaaneq. Aallaavik tamatuma kingorna tassaalissaaq, iliuuseq, tigusassat allattorsimaffiannut ilaappat, tunniussisoqarsinnaalissasoq, naak iliuuserisimasaq pineqartoq kalaallit inatsisaat malillugit pinerlunnerusimanngikkaluarpalluunniit, iliuuserisimasaq naalagaaffimmi tunniussisoqarnissaanik qinnuteqartumi ukiuni minnerpaamik 3-ni parnaarussaannermik pillarneqaataasinnaappat. Iliuutsinut, tigusassat allattorsimaffiannut ilaanngitsunut, piumasaqaataavoq, iliuuserisimasaq pineqartoq nunami tunniusseqqusinermik qinnuteqartumi minnerpaamik ukiumi 1-imi parnaarussaannermik pillarneqarsinnaassasoq, soorlu aammattaaq piumasaqaataassasoq, assingusumik iliuuseqarneq kalaallit inatsisaat

malillugit inatsisinik unioqqutitsinerussasoq. Tamatuma saniatigut itigartitsinissamut pissutaasut arlallit siunniunneqarput, ilaatigullu ilaapput, tunniussisoqarsinnaanavianngitsoq, kalaallit inatsisaat malillugit unnerluussisoqarsinnaanngippat, imaluunniit naalagaaffik qinnuteqartoq naalagaaffiup avataani inatsisinut atortuutitaaffiimik iliuuseqarpat, tassa imaappoq naalagaaffiup ilaasortap nammineq nunataata avataani iliuuserisimasanik eqqartuussisulersuussippat.

Aammattaaq inatsisissatut siunnersuummi siunnersuutigineqarpoq, EU-mi naalagaaffimmut agginngitsoornermut eqqartuussutip naammassineqarnissaanut tunniussinissamut immikkut ittunik piumasaqaasiortoqassasoq. Piumasaqaatit ilaatigut ilagaat, pineqartoq inuttut imaluunniit pisortatigut allatut eqqartuussinissaq pillugu piffissaq aamma sumiiffissaq pillugit ilisimatinneqarsimanissaa, eqqartuussinermilu aalajangerneqarsimasoq inuup pineqartup piffissaq eqqartuussiviusussaq pillugu piffissaliinermik ilisimasaqartoq aamma eqqartuussinerup nalaani imminut illersuinissamut inatsilerituumik siunnersortimik piginnaassusiliisimappat imaluunniit aalajangiineq pillugu nalunaarutiginninnermik pisimappat.

Inatsisissatut siunnersuummi *tallimassaattut* siunnersuutigineqarpoq, Nunat Avannarliit aamma EU-p avataani naalagaaffinni eqqartuussisulersuussinissaq imaluunniit pineqaatissiisummik naammassitsinissaq siunertaralugu tunniussinissaq pillugu malittarisassanik aalajangersaasoqassasoq. Nunanut Avannarlernut aamma EU-mut ilaasortanut naalagaaffinnut tunniussisoqarnissaanut malittarisassat siunnersuutigineqartut akerliatut, siunniunneqarpoq, nunanut allanut tunniussisoqarnermi nammineq innuttat aamma nunat allamiut immikkoortinneqartarnissaat.

Maanna malittarisassat atuuttut malitsigisaatut tunngavigineqarpoq, danskit innuttaasut taamaallaat nunanut avannarlernut, nunanilu allaniunngitsuni eqqartuussisulersuussinissaq siunertaralugu tunniunneqarsinnaasut. Siunnersuutigineqarpoq, tamatumunnga taarsiullugu Nunat Avannarliit aamma EU-mut avataaneersumut naalagaaffimmut isumaqatigiissuteqarneq tunngavigalugu Kalallit Nunaanni danskinik innuttaasunik eqqartuussisulersuussinissaq siunertaralugu tunniussisoqarsinnaasooq. Tamatumunnga piumasaqaataavoq, tunniussineq taama isumaqatigiissuteqarneq tunngavigalugu pisinnaasooq, pineqartoq pinerluuteqarsimanini sioqqullugu ukiuni 2-ni kingullerni naalagaaffimmi

tunniussisoqarnissaanik qinnuteqarsimasumi najugaqarsimappat, aamma kalaallit inatsisaat malillugu iliuuserisimasaq pillugu minnerpaamik ukioq 1-imi parnaarussivimmut inissiisoqarnissaanik pineqaatissiissuteqarsinnaappat. Pissutsini allani taama isumaqatigiissuteqarneq tunuliaqutaralugu tunniussisoqarsinnaassaaq, iliuuserisimasaq kalaallit inatsisaat malillugu ukiuni 4-ni parnaarussisoqarnissaanik eqqartuussinermi qaffasinnerusumik pineqaatissinneqarsinnaappat. Pinerluttulerineq pillugu inatsit pineqaatissiinissamut sinaakkuteqanngitsoq isigissagaanni, tamanna pineqartup inatsimmik unioqqutitsinerata sakkortussusaa pillugu piviusumik nalilersuiffiginninnera apeqqutaassaaq, matumani peqqarniisaarluni iliuuseqarnerit akiorniarlugit inuiaqatigiit soqutigisaat apeqqutaassallutik.

Nunanik allamiunik Nunat Avannarliit aamma EU-p avataaneersumut naalagaaffinnut eqqartuussisulersuussinissaq siunertaralugu tunniussineq pillugu, aaqqissuussaaneq atuuttoq ingerlateqqinneqassaaq, tamatumalu kingorna tunniussisoqarsinnaassaaq, kalaallit inatsisaat malillugu iliuuserisimasaq pillugu minnerpaamik ukioq 1-imi parnaarussivimmut inissiisoqarnissaanik pineqaatissiissuteqarnissamut periarfissaqarpat. Kalaallilli inatsisaat malillugu iliuuserisimasaq pillugu parnaarussivimmut piffissami sivikinnerusumi inissiisoqarnissaanik pineqaatissiissoqarsinnaaneranut periarfissaqarpat, tunniussineq aammattaaq pisinnaavoq, naalagaaffik qinnuteqartoq tamanna pillugu isumaqatigiissuteqarfigneqarsimappat. Eqqartuussummik naamassinnitsitsinissaq siunertaralugu Nunat Avannarliit aamma EU-p avataaneersumut naalagaaffinnut tunniussinissaq eqqarsaatigalugu siunnersuutigineqarpoq, danskinik innuttaasunik eqqartuussummik naamassinnitsitsinissaq siunertaralugu tunniussinissaq pisinnaanngitsoq pillugu malittarisassaq atuuttoq allanngortinneqassasoq. Eqqartuussummik naamassinnitsitsinissaq siunertaralugu Nunat Avannarliit aamma EU-p avataaneersumut naalagaaffinnut tunniussinissaq pisinnaassaaq, pineqartoq minnerpaamik qaammatini 4-ni parnaarussaannissamik eqqartuunneqarsimappat, aamma assingusumik iliorsimaneq kalaallit inatsisaat malillugu pinerlunneruppat. Malugineqassaaq, tunniussinissaq pillugu isumaliutersuutitut sulii ilaatinneqassammat, tunniussinissaq itigartinneqassanersoq, naalagaaffiup qinnuteqartup eqqartuussinera Kalaallit Nunaanni parnaarussaannissatut imaluunniit namminersorsinnaanermik piiiaffigisaanermik pineqaatissiissutitut naammassineqarsinnaappat.

Inatsisissatut siunnersuummi *arfinilissaatut* siunnersuutigineqarpoq, Kalaallit Nunaannit tunniussinissamut suliat suliarineqartarneranut malittarisassat nutarterneqassasut. Tamatuma ilaatigut kingunerissavaa, tunniussisoqarnissaanik qinnuteqarnerup imai pillugit malittarisassanik aalajangersaasoqassasoq, tamanna tiguaanermut tunniussinermullu tunngaviulerniassammat. Aammattaaq siunnersuutigineqarpoq, Kalaallit Nunaata tassunga atatillugu Europamiut aamma nunat avannarlermiut parnaarusseqqussutaat tunniussisoqarnissaanik qinnuteqarnertut akuerissagaa.

Tassunga atatillugu siunnersuutigineqarpoq, qitiusumik oqartussanik toqqaasoqassasoq, EU-mi naalagaaffinnit ilaasortaanit kiisalu Nunat Avannarliit aamma EU-p avataanit tunniussisoqarnissaanik qinnuteqarnernik tiguisinnaasunik. Siunertaavoq, justitsministeri tamatuma kingorna – soorlu Danmarkimisut – Naalagaaffiup unnerluussisua qitiusumik oqartussasumik toqqaassasoq, tamatumalu kingorna Naalagaaffiup unnerluussisuata itigartitsinissamut imaluunniit tunniussinissamut innersuussut suliarisassavaa, taannalu Kalaallit Politiivini unnerluussisussaatanut nassiunneqartassaaq, tamatumalu kingorna unnerluussisussaaitat suliaq eqqartuussivimmut suliassanngortittassavaat. Tamanna maannakkut aaqqissuussaannermit allaaneruvoq, tunniussisoqarnissaanik qinnuteqarneq aallarniutitut maanna Justitsministeriaqarfimmit tiguneqartarpoq, taassumalu suliamik aallarniutitut nalilersuineq suliarisarpaa, tamatumalu kingorna justitsministeri suliame aalajangiisarluni.

Nunanit Avannarlernit tunniussisoqarnissaanik qinnuteqarneq pineqartillugu siunnersuutigineqarpoq, taakku Kalaallit Politiivinit tiguneqartassasut, tamatumalu kingorna politiit namminneerlutik tunniussisoqarnissaanik apeqqut eqqartuussivimmut suliassanngortittassavaat.

Aallaqqaataani allaaserineqartutut siunnersuummi siunniunneqarsimavoq, tunniussisoqarnissaq pillugu suliani aalajangiisarnissaq pillugu piginnaatitaaneq eqqartuussivinnut tunniunneqassasoq, taakkulu tamatuma kingorna unnerluussisussaaitap qinnuteqarnera malillugu aalajangiisassapput. Eqqartuussiviup tunniussisoqarsinnaanersoq pillugu aalajangiinera aalajangiinikkut ingerlanneqartassaaq, tamannalu Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut ullut pingasuni piffissaliussap iluani naammagittaalliutigineqarsinnaavoq.

Aammattaaq siunnersuutigineqarpoq, pineqartoq, eqqartuussinermi tunniunneqartussatut piumaneqartoq, tunniunneqarnissamut aamma allamut tunniunneqaqqissinnaanermut akuersissuteqarluni nalunaaruteqarsinnaasoq. Tamanna maannakkut aaqqissuussaannermit allaaneruvoq, tassani akuersissuteqarnissamik nalunarsinnaaneq ilaanngimmat. Taamaattorli maluginiarneqarpoq, tunniussinissamut nalinginnaasumik piumasaqaatit suli akuersissuteqarneq pillugu sulianut atuutissammata, taamaattumik akuersissuteqartoqaraluarpalluunniit tunniussisoqarsinnaanngilaq, pinngitsuugassaanngitsumik itigartitsinermut tunngavissaqarpat.

Inatsisissatut siunnersuummi *arfineq-marlussaattut* siunnersuutigineqarpoq, Kalaallit Nunaannut tunniussinissamut qinnuteqarnermut piumasaqaatit aalajangersarneqarnissaat. Taama aaqqissuussaaneq kalaallit inatsisaanni immikkut malittarisaliunneqarsimanngilaq. Siunniunneqarpoq, aaqqissuussaaneq ima atuutissasoq, inuk Kalaallit Nunaanni eqqartuussisulersuussinissaq aamma namminersorsinnaanermik piiiaffiginninnissaq siunertaralugu nunani allani ujarneqarnissaa aamma tunniunneqarnissaa kissaatigineqarpat, taava unnerluussisussaaitap eqqartuussivik qinnuigissavaa, unnerluutigisaasimasoq tigummigallarneqassasoq. Tamatuma kingorna unnerluussisussaaitap, eqqartuussiviup parnaarussinissaq pillugu aalajangiinera tunuliaqutaralugu naalagaaffimmut unnerluutigisaasimasup najugaqarfianut tunniussinissaq pillugu qinnuteqaat suliarissavaa. Kalaallit Nunaanni parnaarussivimmi inissiisoqarnissaa pineqaatissiissutip naammassinissaanut Kalaallit Nunaannut tunniussinissaq siunertaralugu ujaasisoqarpat, taava unnerluussisussaaitap tunniussinissaq pillugu qinnuteqaat suliarissavaa eqqartuussisoqarsimangikkaluartoq erngertumik eqqartuussut tunuliaqutaralugu.

Kalaallit Nunaannut tunniussisoqarnissaanut malittarisassat nutaat aammattaaq aalajangersassavaat, unnerluussisussaaitap eqqartuussiviup aalajangiinissaa utaaqqissappagu aamma qinnuteqarnerup siunertaa maangaannartinneqassappat, taava Naalagaaffiup unnerluussisuata pineqartup nunani allani ujaarineqarnissaa pillugu aalajangiisinnaavoq, tamatumalu kingorna ujaasinerup aallartinnerata kingorna aalajangiineq taanna sukkanerpaamik aamma minnerpaamik akunnerit 48-t iluanni eqqartuussivimmut suliassanngortinneqassaaq.